

Dosarul nr. Ireab-1/2020

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

18 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte - Iurie Diaconu,

Judecători - Ion Guzun, Liliana Catan, Victor Burduh, Nicolae Craiu,

juducând în ședință, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Adjunctul al Procurorului General, Mircea Roșioru, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei populare a raionului Lipcani din 05 septembrie 1960, în privința lui

Patrașco (Patrașca) Alexandru XXX, născut în anul 1941, originar și locuitor al s. Corjeuți, r-nul Lipcani.

Termenul de examinare a cauzei:

08 noiembrie 2019 - 18 februarie 2020.

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei populare a raionului Lipcani din 05 septembrie 1960, Patrașco (Patrașca) Alexandru, a fost condamnat în baza art. 17 alin.(2) al Legii „Cu privire la răspunderea penală pentru infracțiuni contra statului "(redacția an.1958), la 5 ani privațiune de libertate.

2. Conform sentinței (dosarul cauzei penale nu s-a păstrat), a fost declarat vinovat și condamnat pentru săvârșirea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, cu următoarea descriere:

Patrașco (Patrașca) Alexandru fiind recunoscut apt de serviciul militar activ în forțele armatei sovietice și primind citația pentru a se prezenta la 12 august 1960 la Centrul de recrutare a comisariatului raional Lipcani, intenționat, în scopul eschivării de la încorporare în serviciul militar activ, din motive religioase, nu s-a prezentat în ziua respectivă la comisariatul militar, invocând refuzul prin convingerile sale religioase.

În cadrul ședinței de judecată inculpatul Patrașco A. și-a recunoscut pe deplin vinovăția în cele incriminate.

3. Adjunct al Procurorului General, Mircea Roșioru a declarat recurs în anulare invocând temeiul prevăzut de art. 452 alin. (1), 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei populare a raionului Lipcani din 05 septembrie 1960, în privința lui Patrașco (Patrașca) Alexandru, cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui.

În argumentarea recursului în anulare recurentul indică:

- potrivit prevederilor art. 453 alin (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată;

- în corespundere cu art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru apărarea Drepturilor omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;

- în conformitate cu art. 3 lit. g) al Legii nr. 1225/1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, sunt declarate nevinovate persoanele care în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990 au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv cele care au fost condamnate pentru eschivare din motive religioase de la înrolare în rândurile armatei roșii;

Prin urmare, hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Patrașco (Patrașca) Alexandru în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, întrucât există circumstanțe care exclud tragerea înculpatului la răspundere penală.

4. Judecând recursul în anulare în baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Hotărârile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Potrivit art. 3 pct. g) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992 (cu modificările ulterioare), prevede că, urmează a fi declarate nevinovate și reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunii politice pe teritoriul altui stat, condamnate pentru „eschivare, din motive religioase, de la înrolare în rândurile armatei roșii”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, Patrașco (Patrașca) Alexandru, a fost condamnat la 05 septembrie 1960, prin sentința Judecătoriei populare a raionului Lipcani, pentru că s-a eschivat, din motive religioase, de la înrolare în rândurile armatei roșii.

Rezultă că, instanța a ignorat în mod vădit principiile și normele unanim recunoscute și fundamentale ale unui proces penal echitabil, conform cărora orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, de către o instanță imparțială, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Patrașco (Patrașca) Alexandru, cu casarea acesteia și, în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cu încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și reabilitarea acestuia.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare de pe rol devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca

fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu prevederile art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de către Adjunctul al Procurorului General, Mircea Roșioru, casează total sentința Judecătoriei populare a raionului Lipcani din 05 septembrie 1960, privind condamnarea lui **Patrașco (Patrașca) Alexandru XXX** în baza art. 17 alin.(2) al Legii „Cu privire la răspunderea penală pentru infracțiuni contra statului” (*redacția an.1958*), cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală și dispune reabilitarea acestuia, în conformitate cu Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 18 februarie 2020.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan

Victor Burduh

Nicolae Craiu